

W H O I S W H O

RYNEK KSIĄŻKI W POLSCE

2015

Piotr Dobrołęcki
Ewa Tenderenda-Ożóg

Patronat medialny

gazeta
WYBORCZA.PL

ISBN 978-83-63879-57-0

9 788363 879570

Szeroki wybór
papierów książkowych

 IGEPA
www.igepa.pl

**RYNEK KSIĄŻKI
W POLSCE**

2015

WHO IS WHO

**RYNEK KSIĄŻKI
W POLSCE**

2015

W H O I S W H O

**Piotr Dobrołęcki
Ewa Tenderenda-Ożóg**

© Copyright by Piotr Dobrołęcki, Ewa Tenderenda-Ożóg, 2015

© Copyright by Biblioteka Analiz Sp. z o.o., 2015

Wszystkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie lub reprodukcja jakiegokolwiek fragmentu tej książki wymaga pisemnej zgody wydawcy.

Redakcja: Łukasz Gołębiewski

Korekta: Joanna Ożóg

Projekt okładki: Grzegorz Zychowicz | Tatsu

Opracowanie graficzne: Grzegorz Zychowicz | Tatsu

Łamanie: TYPO 2

Druk i oprawa: OZGraf Olsztyńskie Zakłady Graficzne

Wydrukowano na papierze Galerie Brite Bulk 80g

Dystrybutor – Igepa Sp. z o.o.

ISBN 978-83-63879-57-0

Wydanie I

Warszawa 2015

Tom LXXX w serii „Raporty”

Biblioteka Analiz

Biblioteka Analiz Sp. z o.o.

00-048 Warszawa

ul. Mazowiecka 6/8 pok. 416

tel./fax +48 22 828 36 31

www.biblioteka-analiz.pl

Firma jest członkiem Polskiej Izby Książki

Spis treści

CZEŚĆ SZÓSTA WHO IS WHO

Wstęp	9
Who is who na rynku książki w Polsce	13

CZĘŚĆ SZÓSTA

WHO IS WHO

Nasze ogrodnictwo

W obecnej edycji „Who is who” zawarliśmy biogramy 712 osób z szeroko rozumianej branży książkowej, od producentów papieru, przez jego dystrybutorów, poligrafów, wydawców i hurtowników po księgarzy i bibliotekarzy, uwzględniając też agentów literackich i ludzi mediów, czasem również autorów i ilustratorów, którzy w znaczący sposób uczestniczą w życiu naszej branży. Na zachodzie przyjął się termin „przemysł książkowy” jako odpowiednik angielskiego „book industry” i właśnie ten termin najlepiej oddaje zakres naszych zainteresowań.

Liczba bliska 700 właściwie chyba wyznacza grupę osób ważnych i znaczących w tym przemyśle. Co ciekawe, liczba ta ustaliła się w ostatnich latach. Rok temu zamieściliśmy 719 biogramów, a dwa lata wcześniej było ich równo 700. Warto tu przypomnieć, że w pierwszym wydaniu „Who is who” z 2008 roku zamieściliśmy 529 biogramów. Ponieważ nasza publikacja powstaje w wyniku ankietowania respondentów, do których wysyłamy albo poprzednio zredagowane hasła z prośbą o aktualizację, albo ankiety z prośbą o ich wypełnienie, to każda osoba, której biogram został zamieszczony na kartach tej książki, może się uważać za naszego współautora. Jak co roku, tak i tym razem bardzo dziękujemy za taką współpracę.

Oczywiście wszystkie nadesłane biogramy czy wypełnione ankiety redagujemy, ale zawsze nas najbardziej wzruszają dwa rodzaje nadesłanych odpowiedzi – te najkrótsze, jednozdaniowe, i te najdłuższe – kilkustronicowe. W konsekwencji biogramy w książce mają różną objętość, co wynika nie tylko ze stażu pracy czy ilości pełnionych funkcji lub zebranych zaszczytów.

Zakładając, że powinniśmy objąć naszym zainteresowaniem jeszcze ze sto osób działających w branży, to można śmiało uznać, że naszym książkowym przemysłem zarządza lub na niego wpływa jakieś 800 osób. Nie wszyscy jednak potencjalni bohaterowie naszych haseł wspomagają nas w ambitnym zamiarze corocznego ogarnięcia branżowych „zasobów personalnych” i to z różnych powodów. Jak się dowiadujemy, niektórzy czynią to z wrodzonej skromności, inni nie otrzymują zgody swoich szefów

na przesłanie swego życiorysu, a są też tacy, którzy nie przywiązują do informowania o sobie żadnej wagi. Szanując ich podejście, pragniemy jednak zwrócić uwagę, że najbardziej nas dziwi wstrzemięźliwość w grupie osób odpowiedzialnych za promocję i marketing, gdzie przecież budowanie własnego wizerunku należy do podstawowych instrumentów działania.

Przy okazji nie możemy się oprzeć potrzebie przekazania, że wstrzemięźliwość, jak to enigmatycznie nazywamy, cechuje też wiele stron internetowych przedsiębiorstw, instytucji czy organizacji naszego rynku. Gdy przy redagowaniu haseł próbujemy sprawdzać niektóre informacje na oficjalnych stronach, okazuje się, że bardzo często natrafiamy jedynie na nazwiska osób zajmujących się kontaktami z potencjalnymi klientami, gdy personalia szefów są owiane tajemnicą. Zwracamy więc na to uwagę i zachęcamy Państwa do przeglądu informacji personalnych, jakie zamieszczamy (lub często właśnie nie zamieszczamy) o sobie w internecie.

Podjęliśmy próbę, aby na podstawie zamieszczonych biogramów odpowiedzieć na fundamentalne pytanie „jacy jesteśmy”. W poprzednich wydaniach zwracaliśmy uwagę na zmianę pokoleniową, jaka w ciągu ostatnich lat wyraźnie dokonuje się w naszym środowisku. Odchodzą „ojcowie założyciele” na zasłużone emerytury lub wypływają w długie rejsy dalekomorskie, a przychodzi kolejna generacja, która tworzy nową rzeczywistość, ale też bierze na siebie coraz większą odpowiedzialność.

Tak nam mówi intuicja i codzienna obserwacja zdarzeń, ale w naszej publikacji zjawisko to nie jest jeszcze tak jasno zilustrowane. Wynika to z banalnej przyczyny, że nie wszyscy podają swój rok urodzenia. Brak tej informacji, jak nam się wydaje, częściej przy tym występuje właśnie u osób młodszych niż u starszych. W każdym razie odnotujmy, że 64 osoby podające swój wiek urodziły się przed rokiem 1950, a tylko 28 po roku 1980. Gdy jednak szacunkowo zaokrąglimy liczbę osób starszych, czyli urodzonych przed 1950 rokiem, do setki, to możemy założyć, że już tylko 15 proc. naszej kadry stanowią seniorzy.

Bez problemu mogliśmy natomiast ustalić udział pań i panów w działaniach branży. I okazuje się, że pomimo ogólnie panującej opinii o feminizacji branży książkowej, to ciągle jeszcze liczba aktywnych mężczyzn wynosząca 411 osób przewyższa liczbę aktywnych pań, których jest 301.

Kolejną klasyfikację zrobiliśmy według segmentów rynkowych i tutaj dominują wydawcy i wydawczynie, których jest 216. Znacznie mniejszy udział mają księgarze, bo jest ich 46, dalej idą poligrafowie (31), dziennikarze (30) oraz bibliotekarze (18) i graficy czyli ilustratorzy (11).

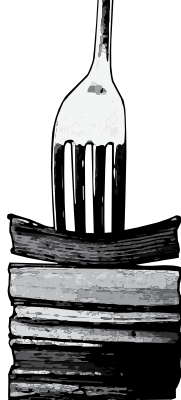

Jak można było oczekiwać, w publikacji reprezentowani są głównie szefowie firm i organizacji. Mamy więc 105 prezesów i 74 dyrektorów oraz 39 redaktorów naczelnych. Większość osób ma wyższe wykształcenie, a do tego wśród nas jest 2 profesorów oraz 24 doktorów. Dodajmy do tego jeszcze jedną osobę, która pełni funkcję burmistrza, jednego zastępcę prezydenta miasta i jedną przewodniczącą rady miasta. Niektóre osoby zaangażowały się też w politykę, z naszej branży był jeden przewodniczący klubu parlamentarnego w poprzedniej kadencji Sejmu, a w nowej mamy wice-marszałka Senatu!

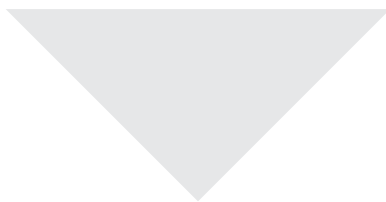
Nie ulega wątpliwości, że nasza branża istnieje dzięki energii i entuzjazmowi nas wszystkich, ale też coraz bardziej dzięki profesjonalizmowi, bo poziom wykształcenia obecnej kadry kierowniczej z pewnością jest wyższy niż to było na początku zapoczątkowanych przed ponad 25 laty przemian ustrojowych i gospodarczych. Wówczas wielu naszym kolegom wystarczała „nie matura, lecz chęć szczerą”, aby odnosić pierwsze spektakularne sukcesy. Jak widać z większości biogramów, dzisiaj liczy się głównie przygotowanie fachowe oraz doświadczenie. Dlatego tak ważną sprawą jest zainicjowany w tym roku nowy kierunek studiów podyplomowych na Uniwersytecie Warszawskim nazwany Polską Akademią Księgarstwa, który jest pierwszą w polskiej historii inicjatywą zapewniającą kształcenie dyplomowanych księgarzy na poziomie uniwersyteckim i który wypełnia ogromną lukę w zakresie przygotowania fachowego kadry księgarskiej.

I na koniec przytoczmy jedno tylko wybrane zdanie z biogramu Elżbiety Czerwińskiej z wydawnictwa o wdzięcznej nazwie Sic!, która za dyscyplinę najbardziej pokrewną wydawaniu książek uważa sadzenie roślin i drzew. Zastanówmy się nad tym i pamiętajmy o ogrodach! A może „śpiewajcie ogrody”, jak niedawno zachęcał Paweł Huelle.

Piotr Dobrołęcki

Who is who na rynku książki w Polsce

A

Krystyna Adamczak

(1963, Śrem), ukończyła studia magisterskie na Wydziale Filologii Polskiej UAM w Poznaniu. Była jeszcze studentką V roku filologii polskiej, kiedy w kwietniu 1991 roku zarejestrowała działalność gospodarczą. Przez kilka miesięcy sprzedawała książki na ulicznym straganie. Zdobyła wtedy pierwszych wiernych czytelników. We wrześniu tamtego roku otworzyła pierwszą księgarnię. Obecnie prowadzi w Poznaniu dwie księgarnie-galerie Z Bajki o powierzchni 72 i 150 mkw. Jak sama mówi: „Praca jest moją pasją. Nie dzielę czasu na służbowy i prywatny. Wszystko co robię służy temu, abym mogła lepiej realizować swoją misję – coraz lepiej wprowadzać dzieci w świat książki. Poznawać najlepszą literaturę i zachęcać do jej poznania dorosłych – moich czytelników i gości literackich spotkań w księgarni”. Rodzina: syn Witold.

Jan Janusz Akielaszek

(1945, Brzeżany, województwo tarnopolskie, dziś Kresy), absolwent Technikum Leśnego w Rogozińcu oraz Uniwersytetu Wrocławskiego. Od szesnastego roku życia współpracownik „Gazety Lubuskiej”, prasy wojskowej, Wojskowej Agencji Fotograficznej. W latach 1967-1983 etatowy dziennikarz i fotoreporter gazet wojskowych. W latach 1984-1988 dyrektor Klubu Dziennikarza we Wrocławiu. W latach 1988-1993 prezes i redaktor naczelny „Presstrust”. W kwietniu 1994 roku założył Oficynę Wydawniczą w Kolorach Tęczy, której jest prezesem i redaktorem

